

Lysakervassdragets Venner

FØÐNYTT – 15

Steinalderfunnet

Artikkelen i Aftens utgave for Vestre Aker og Ullern onsdag 21. januar om funn av steinalderrester var mildt sagt en overraskelse. En telefon til arkeolog Leif Håvard Vikshåland bekreftet at hans undersøkelse hadde utgangspunkt i Friluftsetatens arbeid med kommunedelplanen. I planarbeidets tidligste fase var LvV ute med etatens pro-

En av to gamle strender langs Lysakerelva med rester etter flintarbeid fra steinalderen.

sjektleder og bl.a. påpekte de to merkelige steder i terrenget som kunne skjule tegn etter tidligere bosetninger. Tankene svevde om finnetiden eller skogbrukets storhetstid da det til tider var mange folk langs elva.

At det skulle vise seg begge steder å ligge rester etter flintarbeid fra tidlig steinalder, gir området et helt nytt status og kan bli meget viktig for den fremtidige utviklingen av hele friområdet. Begge plasser ligger på strandsletter som ble utjevnet i grunt tidevann for 7 500 til 8 000 år siden. Strendene som er 75- 80 meter over dagens havnivå, kan følges et godt stykke oppover på begge siden av elva. De er mest fremtredende nedenfor Vollterrasse i Bærum, vis-a-vis funnstedet, og sletta med isbanen nedenfor Lysejordet borettslag på Oslo siden. I følge Vikshåland lå restene etter flintarbeid uten tegn til senere kulturlag.

Hvis Byantikarens rapport til Oldsakssamlingen foreligger før årsmøtet, vil eksemplarer bli å få på møtet.

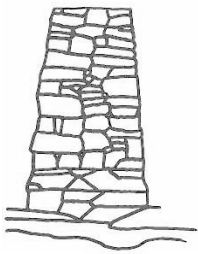
Saker på andre sider:

Tiltaksplan for vassdraget
Årsmøtet
Bli kjent med Lysakerelva

On foot along Lysakerelva.

Jarfyllingen
Skoleadopsjon
Snødeponi
Hageavfall

Tiltaksplan for vassdraget

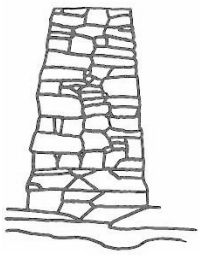
22. desember leverte Friluftsetaten i Oslo fra seg plan til tiltak for å innfri krav i det europeiske vanddirektiv. I Norge heter direktivet *Vannforvaltningsforskriften*. Tiltaksplanen er inkludert i utkastet til *Forvaltningsplan for Glomma/Indre Oslofjord*, til sammen seks dokumenter som er lagt ut til høring frem til juli. Paragrafene som omtaler vårt vassdrag er lagt ut på LvVs websider. Forskriften skiller seg fra tidligere vannforvaltning ved at det fokuserer på livet i vann som det viktigste tegnet på vannets kvalitet. Det nye kvalitetsbegrepet er ”svært god økologisk tilstand”.

LvVs innspill til planarbeidet ble utgitt i mars i fjor og trakk mye oppmerksomhet. Siden har Friluftsetaten og Vannetaten i Oslo arbeidet med saken. Dokumentet som foreligger, viser betydelig utslag for våre saker. Kloakkoverløp, gjenåpning av bekker, bygging i flomsone er tatt opp som tiltak i planen.

Men flere mangler må vi arbeide for å få rettet opp. I kapittelet om trusler mot vassdraget er utbygging, flomsikring, drikkevannsuttak og forurensning ført opp, men uttak til andre formål enn drikkevann nevnes ikke, og heller ikke lys og skyggeforhold. Dessverre går flere ”tiltak” i planen ut på at problemet skal til vurdering i administrasjon eller til bredere utredning. LvV må sørge for at disse spørsmål ikke sirkulerer i årevis uten handling. Minste vannføring i Heggelielva, naturlig vannføring generelt og håndteringen av flomfaren er saker som vil kreve et sterkt søkelys fra frivillige organisasjoner dersom det skal bli handling i planperioden, d.v.s. før 2015.

Vi må med andre ord notere at vassdraget skal fortsatt forvaltes på menneskelige premisser. Minste vannføring er et godt eksempel. Naturen setter ikke noen minste vannføring. En måneds tørke midtsommer eller en varig kuldeperiode som denne siste månedens, ville gradvis gjort vannføringen forsvinnende liten. Men da vil forurensende tilførsel av gjødsel, veisalt, eller kloakk etter tørkeperioden forstyrrer elvas økosystem enormt. Elveforvaltere stiller derfor krav til minste vannføring, uten å innrømme at det er fortykning av forurensningen som er den egentlige hensikten med denne praksis. Naturen sørger også for å endre ting gradvis. Menneskelig inngrep gir gjerne raske endringer: pumper skrues på og av, demningsluker åpnes og lukkes med følget at vannstanden og -strømningen svinger brått. Det er teknisk mulig ved bruk av profilerte demningsoverløp på drikkevannsmagasiner å gi vannføring i takt med tilsiget. En virkelig økologisk elveforvaltning ville si at man streber etter en naturlig vannføring som følger årstidene med snøsmelting og nedbøren. Gitt rent vann kan fisk og andre vanddyr finne gjemmesteder i ei tørr elv, og når de ikke gjør det får rovdyr og rovfugler en liten fest. Dette er naturens gang.

Det å kunne slippe elva løs på dette vis vil virkelig være tegn på svært god økologisk tilstand. Men for å kunne la ei elv slutte å renne, må forvaltningen først ha avskåret eller eliminert de sterke forurensningskildene.

Innkalling – årsmøte 2009

Årsmøte i foreningen Lysakervassdragets Venner holdes på Salong 3 på Samfunnshuset Vest på Røa, kl. 19, onsdag 4. mars 2009.

Dagsorden

Velkomst

Valg av referent

Godkjenning av innkalling; referat fra stiftelsesmøte

Meldte frafall

Styrets rapport

Kasserens rapport

Innkommne forslag til behandling

Fra styret: Årskontingenten fra 2010 settes til kr. 150,- for et personlig medlem og kr. 50,- for et husstandsmedlem.

Valg av leder

Valg av styret [2 medlemmer for to år; samt 2 varamedlemmer]

Valg av revisor

Valg av valgkomité

Utnevning av delegater til Oslo Elveforums årsmøte, 12. mai 2009.

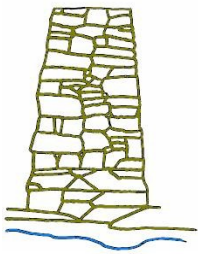
Kl. 1945 skal Hans Arne Nakrem fra Geologisk Museum kåserer over hvordan Oslo-området ble til. Nakrem er ekspert på fossilene som forekommer i skifer- og kalklagene som vi finner langs hele Lysakerelva, men særlig den nedre delen.

Det blir servert forfriskninger. Bring gjerne et nytt medlem for å høre Hans Arne Nakrem kåserer.

Bli kjent med Lysakerelva

På sitt siste møte, planla styret detaljene i vårt foredrags- og turopplegg senere i vår. Opplegget blir et tilbud til medlemmer og skolefolk som vil bedre sitt kjennskap til Lysakerelvas natur og historie. Planen er å holde seks foredrag fordelt på tre onsdager fra Påske og ut april måned fulgt av to onsdager i mai med kveldsturer som skal ta for seg elva og dens kantsone langs to forskjellige strekninger. Foredragsholderne er valgt fra øverste hylle, men stoffet som de skal presentere blir beregnet for tilhørere med alminnelig interesse i området. Plass på foredragene blir tilbudt til skolene som en del av Oslo Elveforums elveadopsjonskampanje. Planen går ut på at det i det siste foredraget gis noen praktiske tips til dem som skal ta grupper langs elva. Temaene er naturhistorie (geologi og hydrologi), fugleliv, flora og fauna, historie og miljøtrusler.

Jarfyllingen

Arbeidet for å utbedre turveiene langs Lysakerelva er i ferd med å forlate skrivebordet. Kontrakten for arbeidet med trikke- og T-banesporet over kommunegrensen skal undertegnes i månedsskiftet februar-mars. Friluftsetaten og konstruksjonsingeniørene har jobbet hardt for å ferdigstille tegningene slik at kulverten kan plasseres enten i Påsken eller i juli. Bærumsveien må legges om i ca. fire døgn for å fullføre plasseringen.

Turveiene nord og sør for fyllingen grubles det fremdeles over. LvV-styret har meldt til Friluftsetaten vår mening at en ny bru i sør vil volde for stort inngrep i elvas kantsone. På begge de foreslåtte stedene er bruer på ca. 30 meter nødvendig, noe som krever konstruksjoner som vil dominere altfor mye i terrenget.

Nord for fyllingen er det definitivt behov for en ny bru for å kunne komme over til Bærum igjen. Et forslag som ligger godt an er å gjenopprette den gamle "Kloppa" som bandt Voll og Lysaker sammen før trikken kom i 1924.

"On foot along Lysakerelva"

Web-versjonen av et lite sort-hvitt hefte på engelsk om turveier langs elva er fornyet og lagt ut på LvVs internetsider. Den kan nås fra hjemmesiden lvv.no. Det kan være morsomt for venner i utlandet eller innflytere som vil lære litt om det enestående området langs Lysakerelva. Det arbeides med en norsk versjon til Kjenn-din-elv opplegget.

Skoleadopsjon

Diverse småartikler i dags- og ukeaviser har beskrevet oppstart av skoleadopsjonsprogram for Lysakerelva. Selv programmet styres av Oslo Elveforum sentralt, og er bygd på erfaringer fra Ljanselva ved Oslos sydlige bygrense, hvor hele lengden er bortadoptert.

Adopsjon er en formell avtale med kommunen undertegnet av ordfører og rektor samt evt. samarbeidspartnere. Den forplikter skolen til å holde et rimelig oppsyn mens den bruker elva og dens kantsone til skoleaktiviteter. LvV får en rolle i programmet som kilde til lokale kunnskaper og i den utstrekningen vi makter, som behjelpelig arrangør.

Skoler og potensielle samarbeidspartnere er invitert til et lanseringsmøte på Jar skole 29. april. Medlemmer som er interessert i å bidra, er velkomne til møtet.

Snødeponi

En notis i en avis om at bystyret hadde vedtatt å bruke Styggedalen som snødeponi overrasket oss. På et møte om hundelufteplasser for et par uker siden, ble området erklært som ideelt til det formålet og det ble sagt at planene for snødeponi var skrinlagt.

Styggedalen er det lille området like nord for Bogstad Gård med en gammel hoppbakke. Dets store ulempe som deponi er våtmarka som ligger rett nedenfor. Den er hjem til flere rødlistete arter. LvV trodde at saken var lagt død for 18 måned siden etter en høring i Oslo rådhus.

Hageavfall

Friluftsetaten har i et skriv til ett vel gitt klar beskjed at dumping av hageavfall i friområdet langs Lysakerelva er i strid med flere lover og forskrifter. Bøtelegging kan forventes hvis ikke dumpinggen opphører.